

ק"פ (תל אביב) 64418-06-16 - יצחק דוד נירן נ' איל רייף

ק"פ (תל-אביב-יפו) 64418-06-16 - יצחק דוד נירן נ' איל רייף, עו"ד שלום תל-אביב-יפו
ק"פ (תל-אביב-יפו) 64418-06-16

יצחק דוד נירן

נגד

איל רייף, עו"ד

ע"י ב"כ עו"ד חדווה אסבג

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו

[16.05.2017]

לפני

כבוד השופט ירון גת

החלטה

1. ביום 29/6/16 הגיש הקובל קובלנה פלילית פרטית (להלן: "הקובלנה"), כנגד הנאשם, וזאת על פי סעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ");

בכתב הקובלנה מאשים הקובל את הנאשם בביצוע עבירות לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, ולפי סעיפים 192, 404, 431 ו-452 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

עיון בכתב הקובלנה מלמד כי הוא אינו ערוך כהלכה בהתאם להוראות הדין והוא כולל ציטוט ארוך, מיותר ומסורבל של הוראות חוק שונות.

2. ביום 15/9/16 הגיש הנאשם בקשה שכתרתה "בקשה לביטול כתב האישום". במסגרת הבקשה ביקש הנאשם כי אעשה שימוש בסמכותי לפי סעיפים 150 ו-149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ), ואורה על ביטול הקובלנה.

הנאשם טוען כי מדובר בקובלנה שהוגשה בחוסר תום לב, מתוך נקמנות, ועל מנת להטריד את הנאשם, שכל פשעו בייצוג נושים שונים אשר נפלו קורבן למעשי הונאה ומרמה של הקובל. עוד טוען הנאשם, כי מרבית הפרסומים המצוינים בכתב הקובלנה חוסים תחת הגנת סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, באשר הם נעשו במסגרת הליכים משפטיים, ועל כן עומדות לנאשם טענות מקדמיות לפי סעיפים 149(7) ו-149(4) לחסד"פ. בנוסף, טוען הנאשם כי כתב הקובלנה כולל גם אישומים שאינם מציינים את הבסיס העובדתי הנדרש לצורך ביסוס עבירה פלילית, או שהבסיס העובדתי המצוין בהן אינו מגלה כל עבירה, כך שעומדות לנאשם טענות מקדמיות לפי סעיפים 149(4) ו-149(3) לחסד"פ. לבסוף טוען הנאשם, נוכח הניצול לרעה של ההליך הפלילי, כי עומדת לו גם טענת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחסד"פ. בהקשר זה הוסיף הנאשם, כי בהליכים אזרחיים מקבילים בין הצדדים, בית המשפט העיר לקובל לא אחת אודות הסרבול והקושי בניהול ההליך נוכח התעקשות הקובל לנהל את ההליך ללא ייצוג משפטי.

3. הבקשה האמורה הועברה לתגובת הקובל. תחילה הקובל הגיש בקשה למתן ארכה להגשת תגובתו, ותוך כך גם ביקש לדחות את מועד הדיון שנקבע. בקשה זו התקבלה והדיון נדחה. לאחר מכן ביקש הקובל פעם נוספת ארכה להגשת תגובתו, וגם בקשה זו התקבלה. לבסוף, ביום 1.1.17 הגישה הקובל את תגובתו. בתגובתו לבקשה, חזר הקובל באריכות על טענותיו הבסיסיות כנגד הנאשם שפורטו בכתב הקובלנה, תוך העלאת טענות כלליות שונות, תוך הפניה לפסקי דין בעלי רלוונטיות שולית, תוך ציטוט ארוך מאוד של סעיפי חוק רבים שלא לצורך, כשחלקם אינם רלוונטיים - וכל זאת, תוך התייחסות עניינית מצומצמת לטענות הנאשם בבקשה לביטול כתב האישום.

4. בדיון שהתקיים ביום 27.2.17 המלצתי לקובל להעמיד עורך דין שייצגו בהליך זה, והקובל קיבל את המלצתי וביקש שהות של כחודשיים על מנת להסדיר את הייצוג.

באת כוח הנאשם לא התנגדה לדחייה לצורך הסדרת הייצוג לקובל.

בעקבות זאת, ניתנה החלטה לפיה קיבל הקובל שהות של חודשיים על מנת להעמיד לעצמו עורך דין המתמחה בתחום הפלילי שייצגו בהליך דנן. כמו כן, הוחלט כי לדיון הבא יתייבב הקובל כשהוא מיוצג על ידי עורך דין, שיהיה ערוך להגיב עניינית לטענות המקדמיות שהעלה הנאשם.

5. בדיון שהתקיים ביום 16.5.17 הודיע הקובל כי ניפגש עם כמה עורכי דין והגיע למסקנה שימשיך לייצג את עצמו. יצוין, כי הקובל לא עדכן את בית המשפט ואת הנאשם במצב דברים זה טרם הדיון, וזאת על אף ההחלטה שהתקבלה ביום 27.2.17 בהסכמתו של הקובל ולבקשתו.

הנאשם, שסבר כי הקובל לא כיבד את החלטת בית המשפט והוביל לקיום דיון נוסף לשווא, תוך בזבז מיותר של זמן, ביקש לחייב את הקובל בתשלום הוצאות הדיון, שתשלומן יהווה תנאי להמשך ההליך, ובמקביל הסכים לדחייה נוספת לצורך העמדת עורך דין לקובל, בכפוף לכך שייקבע כי היה ולא יועמד ייצוג של עורך דין הקובלנה תימחק.

6. לאחר קריאת הקובלנה והבקשות והתגובות, לאחר קיום הדיונים ביום 27.2.17 וביום 16.5.17, ובשים לב לאופן בו מנהל הקובל עד כה את הקובלנה, אני סבור כי הקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענייניו בבית המשפט. הקובל אינו משפטן, כל שכן אינו מומחה במשפט פלילי.

כתב הקובלנה ויתר המסמכים שהגיש הקובל ערוכים בצורה מסורבלת, לא ברורה דיה, ואף שלא בהתאם לסדר הדין הפלילי. הקובל מרבה לכלול ציטוטים ארוכים, מיותרים, מסורבלים, ולעיתים בלתי רלוונטיים, של הוראות חוק שונות ושל פסקי דין שונים. במקביל, הקובל ממעט להתייחס עניינית לטענות המועלות, ולחלק מהטענות הוא אינו מתייחס כלל. לעיתים הקובל שוגה שגיאות משפטיות.

בדיונים שהתקיימו, ניתן היה להתרשם כי הקובל נוטה לגלוש גם לסוגיות שאינן עומדות לדיון, ולערבב בין סוגיות וטענות שונות, תוך שהוא חוזר שוב ושוב על טענותיו הבסיסיות כנגד הנאשם שבכתב הקובלנה.

7. על כן, על מנת שלא לפגוע בזכויותיו של הקובל, מחד גיסא, ועל מנת שלא לפגוע בזכויות הנאשם, מאידך גיסא, וכן על מנת לאפשר לבית המשפט להבין כהלכה את טענות הקובל ולנהל הליך הולם, הוגן וראוי יש מקום לחייב את הקובל למנות לעצמו עורך-דין שייצגו בקובלנה, וזאת בהתאם להוראת סעיף 73 לחסד"פ.

8. סעיף 73 לחסד"פ קובע כי היה ונוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את עניינו בבית המשפט, או שהוא מנהל את עניינו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה, עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע.

9. ברע"פ 10857/08 אבו סוכון נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20/8/09), נקבעו הדברים הבאים, בהקשר של קובלנה פלילית פרטית:

"היכולת להגיש קובלנה מעניק בידי הפרט אפשרות לעמוד על זכויותיו ולהביא לאכיפת החוק, בכל אותם מקרים שבהם התביעה הכללית נמנעת, מטעמים שונים, מהעמדתם של מבצעי העבירות לדיון. דבר זה מבטא הכרה באינטרס האישי של נפגע העבירה בהעמדתו של העבריין לדיון, וגם הכרה באינטרס ציבורי רחב יותר, להביא למיצוי הדין בחלק מהמקרים שבהם אין רשויות התביעה עושות כן, על ידי שיתופו של הציבור במלאכה זו. משכך, יש הרואים בקובלנה ערובה חשובה לחירות ואכיפת החוק... אולם, לצד יתרונות אלה של מוסד הקובלנה, כרוכים בו גם קשיים לא מבוטלים, שעל חלקם עמד בית משפט זה בעבר: "הקובלנה הפרטית מכבידה עם הנאשם. היא מוגשת מבלי שהקובל חייב להגיש תחילה תלונה בגינה ומבלי שהיא חייבת לעבור תחילת חקירה משטרתית מסודרת ובדיקת מצב הראיות בידי התביעה... קיים חשש לקובלנה חסרת יסוד מספיק בעובדות. קיים חשש שהקובל מונע מרגשי נקם או מעוניין להציק לנאשם או להטרידו. יש בקובלנות גם בזבוז זמן יקר של ביהמ"ש, בייחוד באותם מקרים שהקובל אינו מיוצג על ידי עורך דין ואינו יודע איך לנהל את הדיון".

נקודת האיזון שמצא המחוקק לכל אלה... מגבלה נוספת על ניהול הקובלנה, הקבועה בסעיף 73 לחסד"פ, עוסקת במקרים בהם מתרשם ביהמ"ש כי הקובל אינו מסוגל לנהל בכוחות עצמו את הקובלנה, שאז ניתן לחייבו לעשות כן באמצעות עורך דין, ולהפסיק את הדיון בקובלנה עד שיעשה כן..." [ראו בעניין זה גם את רע"פ 482/14 הלפרין נ' סטאר ואחרים (פורסם במאגרים ביום 3/3/14)].

10. כתב אישום בתיק דן כולל אישומים שונים בעבירות שונות, חלקן חמורות יחסית. בשים לב לטיב האישומים הנאשם עומד בפני סיכון לפגיעה בזכויות יסוד שלו.

11. כפי שפורט לעיל, כתבי הטענות מטעם הקובל ערוכים בצורה מסורבלת, לא ברורה דיה, ואף שלא בהתאם לסדר הדין הפלילי, ובמקביל הקובל ממעט להתייחס עניינית לטענות המועלות. כמו כן, בדיונים שהתקיימו, ניתן היה להתרשם כי הקובל נוטה לגלוש גם לסוגיות שאינן עומדות לדיון, ולערבב בין סוגיות וטענות שונות, תוך שהוא חוזר שוב ושוב על טענותיו הבסיסיות כנגד הנאשם שבכתב הקובלנה.
12. התנהלות זו של הקובל יש בה כדי לסרב את ההליך שלא לצורך.
13. עיון בטענות הצדדים, כפי שנפרשו בכתבי הטענות שהוגשו מצדם, מעלה כי בין הצדדים וחליפיהם קיימת לכאורה היסטוריה של הליכים קודמים ודומים, בבתי משפט שונים.
14. בהינתן כלל הנסיבות האמורות לעיל, ומבלי לקבוע דבר ביחס לתוכן טענותיו של הקובל בקובלנה, אני סבור כי ההליך נשוא הקובלנה דנן הינו מורכב באופן שהקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענייניו בבית המשפט.
15. אשר על כן, ומתוקף סמכותי על פי סעיף 73 לחסד"פ, אני מורה על הפסקת הדיון בקובלנה עד אשר ימנה הקובל לעצמו עורך דין שייצגו באופן מלא בהליך זה, וזאת למשך פרק זמן של 60 ימים מהיום.
16. מובהר לקובל כי היה ולא יודיע בתוך התקופה האמורה כי מינה לעצמו עורך דין שייצגו בהליך זה, לרבות ציון פרטיו של עורך דין וצירוף יפוי כוח, עלול לגרום הדבר לביטולה של הקובלנה, והכל בהתאם לאמור בסעיף 73 סיפא לחסד"פ.
17. באשר לסוגיית ההוצאות - צודק הנאשם כי נוכח ההחלטה הברורה שניתנה, בהסכמת הקובל, ביום 27.2.17, ומאחר שהקובל לא יידע מבעוד מועד את בית המשפט ואת הנאשם כי לא קיים את ההחלטה, ולמעשה גרם בכך לקיום הדיון ביום 16.5.17 לשווא, היה מקום לשקול לחייב את הקובל בתשלום הוצאות. עם זאת, בשים לב לשלב בו מצוי ההליך, סבורני כי יש לדחות את ההכרעה בשאלת ההוצאות להמשך ההליך, ולבחון את הדברים בהתאם להתנהלות הקובל.
- המזכירות תשלח עותק מהחלטה זו לצדדים בדואר, ותקבע את התיק לתז"פ ביומני בעוד 65 ימים.
- ניתנה היום, כ' אייר תשע"ז, 16 מאי 2017, בהעדר הצדדים.